

مقامات و سیاستون برای ترغیب مردم به مشارکت در انتخابات اینگونه می‌گویند که اگر مشارکت در انتخابات زیاد باشد از نظر بین‌المللی جایگاه کشور ارتقا پیدا می‌کند و منجر به شکست دشمن می‌شود و... با این نگاه انتخابات ۱۱ اسفند، نتیجه آن، چه تاثیری بر نگاه بین‌المللی به کشور دارد؟

علی بیگدلی: از آنجایی که اساس نظام‌های غربی بر پایه دموکراسی و پاسخگویی مثبت به انتظارات مردم است، بنابراین رای مردم باعث ایجاد مشروعیت در نظام‌های سیاسی می‌شود و اعتبار و مشروعیت صاحبان قدرت را در نظام بین‌المللی بالا می‌برد. برای نمونه آقای خاتمی زمانی که رئیس‌جمهور شد، سفری به پاریس داشت که در شرایط بسیار بد آب و هوایی انجام شد. ژاک شیراک، رئیس‌جمهور وقت فرانسه از کاخ الیزه بیرون آمد و جلوی در ماشین آقای خاتمی از او استقبال کرد. روزنامه‌های پاریس نوشتند که این کار خیلی بد بود و چرا رئیس‌جمهور فرانسه این کار را کرد، شیراک در پاسخ گفت، من به‌خاطر رایی که مردم به خاتمی دادند اینگونه به استقبال او آمدم، نه به‌خاطر شخص خاتمی؛ اگر چه خود آقای خاتمی نیز به دلیل طرح «گفت‌وگوی تمدن‌ها» بسیار مطرح شده بود. بالا بودن سطح مشارکت در انتخابات، میزان مشروعیت و محبوبیتی که در سطح بین‌المللی از سوی جامعه سیاسی بین‌المللی مدنظر است را قطعاً افزایش می‌دهد.

احمد نقیب‌زاده: همه اینها به پشتوانه واقعی می‌تواند معنی‌دار باشد. مثال، پول تشبیه خوبی در این زمینه است. می‌شود تا بی‌نهایت اسکناس چاپ کرد، اما این اسکناس‌های چاپی ارزشی نخواهد داشت مگر اینکه پشتوانه‌ای همچون طلا، صندوق ارزی و... وجود داشته باشد. این مفهوم در انتخابات نیز صادق است و انتخابات هم جنبه روپنایی و زیربنایی دارد و اگر زیربنای آن درست نباشد، جایگاه بین‌المللی و اینها همه در حد حرف است. ایران در حال حاضر از نظر کیفیت بین‌المللی در نقطه حضيض خود قرار دارد و این نوع بدبینی که دنیا نسبت به ایران دارد، حاکم نبوده است. در این مدت تصمیم مردم چه این باشد که در انتخابات شرکت کنند یا نه، تاثیری روی وضعیت آنها ندارد و از داخل هم مردم معتقدند که حتی اگر در مجلس را ببندند نیز تنها تفاوت این است که مقدار زیادی حقوق از جیب ملت خارج شده است و فساد و اختلاس افزوده می‌شود و اگر مجلس بسته شود مسئله‌ای نیست. در نتیجه مردم در انتخابات شرکت نمی‌کنند و

در تثبیت جایگاه بین‌المللی کشور چه روند و رویه‌ای از درون و در بُعد سیاست داخلی می‌تواند مثرثمر شود؟ چه اتفاقی باعث شده تا این دیدگاه دیگر برای مردم ارزش و جایگاهی ندارد؟

علی بیگدلی: جامعه‌ما در شرایط فعلی گرفتار دو گسل است. یک گسل خانوادگی که بیشتر ابعاد فرهنگی دارد و گسل دوم گسل سیاسی است و رابطه دولت و ملت عمیق‌تر می‌شود و این بسیار خطرناک است و هر چقدر این فاصله گسترده‌تر و عمیق‌تر می‌شود، میزان مشروعیت و محبوبیت دولت کاهش پیدا می‌کند که با فاصله گرفتن مردم از دولت ایجاد شده است. با توجه به اینکه امروز همه دنیا می‌توانند کشورهایی را که در آنها انتخابات برگزار می‌شود را نظارت و قضاوت کنند، در نتیجه هر چقدر یک نظام سیاسی بیشتر بتواند آراء مردمی را جلب کند، این باعث خواهد شد که میزان مشروعیت و محبوبیت بالاتر برود؛ متأسفانه دچار این گسل هستیم. امروز به این جایگاه رسیده‌ایم که مقامات ما مردم را تشویق به حضور در انتخابات می‌کنند اما متأسفانه تاثیری ندارد و گسل به وجودآمده بین ملت و دولت هر روز عمیق‌تر می‌شود و به همین دلیل این مسئله هم در داخل و هم در فضای بین‌المللی اهمیت دارد. باور و اعتقادی که نگاه بین‌الملل می‌تواند به یک نظام سیاسی داشته باشد، این است که چه اندازه این نظام توانسته مقبولیت خود را از طریق پاسخ دادن به انتظارات منطقی مردم تأمین کند. در علم سیاست اصطلاحی داریم

علی بیگدلی:
آقای خاتمی زمانی که رئیس‌جمهور شد، سفری به پاریس داشت که در شرایط بسیار بد آب و هوایی انجام شد. ژاک شیراک، رئیس‌جمهور وقت فرانسه از کاخ الیزه بیرون آمد و جلوی در ماشین آقای خاتمی از او استقبال کرد. روزنامه‌های پاریس نوشتند که این کار خیلی بد بود: شیراک در پاسخ گفت من به‌خاطر رایی که مردم به خاتمی دادند اینگونه به استقبال او آمدم، نه به‌خاطر شخص خاتمی؛ اگر چه خود آقای خاتمی نیز به دلیل طرح «گفت‌وگوی تمدن‌ها» بسیار مطرح شده بود. بالا بودن سطح مشارکت در انتخابات، میزان مشروعیت و محبوبیتی که در سطح بین‌المللی از سوی جامعه سیاسی بین‌المللی مدنظر است را قطعاً افزایش می‌دهد.

حشمت‌الله فلاحت‌پیشه:
در سطح بین‌المللی با توجه به نگاه هر کشور انتخابات‌ها رصد می‌شود اما معتقدم در دنیای امروز عمل‌گرایی، حاکم بر سیاست کشورها است و کسانی که انتخابات در ایران را رصد می‌کنند می‌دانند که مجلس در ایران جایگاه عملی در سیاست خارجی ندارد و کسی منتظر نیست

در صورت مشارکت نیز رای‌ها کیفی نخواهد بود. به همین دلیل تمام تلاش‌هایی که می‌شود، بیهوده است و هیچ تاثیری روی وضعیت بین‌المللی ایران نخواهد داشت. جهانیان قضایا را از نزدیک دنبال می‌کنند و وضعیت مردم ایران را رصد می‌کنند، اینکه انگیزه مردم برای شرکت در انتخابات چیست و یا اینکه اگر در تظاهرات شرکت می‌کنند به چه انگیزه‌ای است؛ همه پیش چشم جهان است و اینها را بررسی می‌کنند و در این فضا بعید است که تحول اساسی هم رخ دهد.

حشمت‌الله فلاحت‌پیشه: نگاه کمی به انتخابات یک نگاه سنتی است؛ هر چند که هنوز این نگاه در ایران تا حدودی یک مسئله است و عده‌ای فکر می‌کنند اگر تعداد رای‌دهندگان زیاد باشد و آمار واجدین شرایط در انتخابات بالا باشد، این یک مؤلفه افزوده به مؤلفه‌های منافع ملی و امنیت ملی کشور است. در چنین تحلیلی، که یک نگاه فله‌ای به اعداد کمی وجود دارد، حتی آراء باطله را نیز به‌عنوان رقم مشارکت مورد توجه قرار می‌دهند. نگاه کمی به سیاست منجر به کاهش کیفیت انتخاب‌شوندگان می‌شود. مثال آن را می‌توانیم در مجلس کنونی جست‌وجو کنیم. در مجلس یازدهم براساس آمارها و مصوباتی که شاهدیم، کارنامه قابل‌قبولی از نمایندگان نمی‌بینیم. طی چهار سال عمر این مجلس بیش از ۱۶۰ درصد رشد تورم را شاهد بودیم. در طی همین مدت چندصد درصد گرانی در اقلام از مسکن گرفته تا اقلام خوراکی و سبد خانوار و... ثبت شده است. در عمر مجلس یازدهم در همراهی با دولت سیزدهم سالیانه ۵۰ درصد به رقم مالیات افزوده شد؛ به‌گونه‌ای که مردم ۱۵۰ درصد مالیاتی را پرداخت می‌کردند که در گذشته نبود. از طرفی سکوت مجلس در برابر فساد همچون فساد چای و غیره کارنامه و عملکرد ناموفق این مجلس بود. مهمتر از همه حاشیه‌نشینی مجلس در سیاست خارجی بود. این وقایع در حالی اتفاق افتاده است که مجلس ابزارهای لازم را برای اثرگذاری در سیاست خارجی دارد؛ از جمله حضور در اتحادیه‌های جهانی و در گروه‌های دوستی که با کشورهای خارجی دارند. هر کمیسونی نیز روابط خارجی خاص خود را دارد اما عملاً شاهدیم که مجلس در حاشیه روابط خارجی

که می‌گوید دولت‌های مشروع، دولت‌هایی هستند که مردم از آنها اطاعت داوطلبانه می‌کنند؛ یعنی می‌گویند مالیات بده و مردم بلافاصله این کار را می‌کنند. از طرفی دولت مشروع دولتی است که به انتظارات منطقی مردم پاسخ منطقی می‌دهد و این دو مکمل یکدیگر در میزان و محبوبیت یک دولت در جهت کسب مشروعیت ملی و بین‌المللی هستند.

احمد نقیب‌زاده: صددرصد همینطور است. مشارکت مردم به دلیلی یک حالت اما با دو ریشه متفاوت کم می‌شود. آن حالت مشترک این است که تغییری در وضعیت مردم به وجود نمی‌آید. یکبار در کشورهای پیشرفته است که احزاب به هر صورت کار خود را می‌کنند و در کشورهای ضعیف‌تر هم می‌بینند چه رای بدهند و چه نه، در وضعیت آنها تغییری به وجود نمی‌آید. این وضعیتی که امروز ما داریم اینگونه است که مردم می‌گویند ما برای چه رای دهیم و اینکه دولتمردان التماس می‌کنند که رای دهید، اتفاقاً تأثیر عکس هم دارد چراکه مردم متوجه هستند می‌خواهند از این وضعیت برای خودشان استفاده کنند نه برای حال کشور. در عرصه بین‌المللی نیز وقتی می‌بینند مشارکت کم است متوجه می‌شوند که ریشه‌های این نظام

سه‌شنبه ۱۰ بهمن ۱۴۰۲
سال دوم - شماره ۴۳۶
www.hammihanonline.ir

مقامات و سیاستون برای ترغیب مردم به مشارکت در انتخابات زیاد باشد از نظر بین‌المللی جایگاه کشور ارتقا پیدا می‌کند و منجر به شکست دشمن می‌شود و... با این نگاه انتخابات ۱۱ اسفند، نتیجه آن، چه تاثیری بر نگاه بین‌المللی به کشور دارد؟

کشور است. از همین روی نگاه کمی‌گرا به سیاست و انتخاب موضوعیت پیدا می‌کند و یک نفر با انتخاب کمی وارد مجلس می‌شود اما این فرد چه کسی است؟ آیا کسی است که آثار جهانی زیادی دارد و در دیپلماسی جهانی به کشور کمک می‌کند یا کسی است که حتی اگر فرصتی هم در سیاست خارجی فراهم شود، به دلیل عدم اطلاع و آگاهی این فرصت را از بین می‌برد؟ در مجلس همیشه معتقد به دیپلماسی پارلمانی بودم؛ یعنی حتی در شرایطی که کشورها روابط رسمی ندارند مجلس می‌تواند از فرصت دیپلماسی پارلمانی استفاده کند اما عملاً در مجلس کنونی از این فرصت استفاده نشده است. این نگاه صرفاً کمی به سیاست خارجی یک نگاه تاریخ‌گذشته است. در دنیای امروز یک سیاستمدار باکیفیت می‌تواند روند توسعه و پیشرفت کشور را با اثر خود در سیاست خارجی تحت تأثیر قرار دهد و متأسفانه سیاستمدارهای ما در عرصه انتخابات به‌خوبی ظاهر نمی‌شوند. برای مثال برای انتخابات مجلس دوازدهم کاندیداهایی حضور دارند که بیشتر به خاطر سکوت است که تأییدصلاحیت شدند. در صورتی که مجلس جایگاه نقد است و مسئله امروز جامعه‌ما تقابل نقد-توجیه است. یعنی امروز بخشی از نیروهای سیاسی در کشور به دنبال کسانی هستند که توجیه‌کننده وضع موجود باشند و این مسئله اصلاً قابل توجیه نیست. شرایط اقتصادی کشور، عرصه سیاست خارجی کشور، رابطه مردم و دولت، جامعه مدنی که رونق آن از دست رفته است، اینها همه حاصل عملکرد سیاستمداری ضعیف است. درحالی‌که تنها سیاستمداران منتقد که انتقاد سازنده داشته باشند و به‌ویژه سیاستمداران بابرنامه‌ای که برای مقابله با کارنامه نداشتن مجلس و دولت کنونی روی کار بیایند، اینها هستند که می‌توانند آینده خوبی برای کشور رقم بزنند. از نظر من این شرایط شکل نگرفته است و به حدی نگاه کمی‌محور به سیاست حاکم شده است که حتی خود کمیت نیز آسیب دیده است. بسیاری از مردم از انتخابات دل‌زده هستند و آمار کمی هم کاهش پیدا کرده است و دلیل این است که مردم احساس می‌کنند کیفیتی در انتخابات وجود ندارد و مجبور هستند از بین کسانی انتخاب کنند که هیچ‌یک از آنها نمی‌توانند آینده جدیدی را بسازند.

در تثبیت جایگاه بین‌المللی کشور چه روند و رویه‌ای از درون و در بُعد سیاست داخلی می‌تواند مثرثمر شود؟ چه اتفاقی باعث شده تا این دیدگاه دیگر برای مردم ارزش و جایگاهی ندارد؟

آسیب‌پذیر است و در رفتار خود با ایران محتاط می‌شوند. حتی دوستان کشور نیز احتیاط می‌کنند و این را بررسی می‌کنند که آیا حکومت آینده‌ای دارد یا نه. من حیرت می‌کنم از اینکه گروهی در این کشور تمام تلاش خود را به کار گرفته‌اند که کشور و انقلاب و نظام را به این روز بیندازند. علت این موضوع روشن نیست اما در هر صورت کار خود را خوب پیش بردند.

حشمت‌الله فلاحت‌پیشه: دومرحله‌ای کردن انتخابات در ایران به ضرر مشروعیت سیاسی کشور بود. یک جریان فکری یا افرادی معتقد هستند که مردم صلاحیت تشخیص اصلح را ندارند و باید از میان آنهایی که یک عده صالح تشخیص می‌دهند، نمایندگان انتخاب شوند و این منجر به انتخابات دومرحله‌ای شده است و انتخاب اصلح جایگزین نظام تحزب در ایران شده است درحالی‌که نظام حزبی یک نظام شفاف است اما در ایران مدعیان انتخاب اصلح خود را جایگزین احزاب کردند. چنین انتخابی هر چه هست انتخاب مردم بدون واسطه مردم است و کاهش مشارکت سیاسی در ایران نشان می‌دهد که مردم از اینکه دیگران آنها را در معرض انتخاب محدود قرار دهند، ناراضی هستند و این باعث سرخوردگی از شرکت در انتخابات شده است.

احساس می‌کنند هیچ فرقی ایجاد نشده است و همان آش است و همان کاسه!
حشمت‌الله فلاحت‌پیشه: خیلی از مسائلی که مطرح می‌شود از جمله درباره وجهه بین‌المللی دیگر رخ‌نما شده است. مردم مجبور به انتخاب از میان کسانی شدند که عملکرد منفی و یا سکوت آنها آثار منفی خود را در زندگی مردم به جای گذاشت. مردم شاهد بودند که بیشترین فشار اقتصادی در زمان سکوت این مجلس به آنها وارد شد و شعارهای بین‌المللی که داده می‌شود، با واقعیت همراه نیست و آنچه که مردم در واقعیت زندگی خود می‌بینند، سراسیمگی و کاهش سواد سیاسی سیاستمداران و کاهش تعهد آنها به حقی است که از مردم بر آنها وارد است اما به آن عمل نکردند.

ادامه از صفحه اول

اما نکته مهم‌تر این است که این ۵ حزب در ارائه لیست انتخاباتی خود قرار است از دیگر اصول‌گرایان معتدل و طیف نزدیک به علی لاریجانی هم کمک بگیرند تا شاید بتوانند از خرداد ۱۴۰۳ فرآینوسی حداقلی را در مجلس دوازدهم تشکیل دهند. البته در این مسیر اگر آنها نتوانند از بین نیروهای خودشان گزینه داشته باشند، به سراغ افرادی خواهند رفت که تفکری مشابه با آنها دارد و با پذیرش ریسک، آنها را به‌عنوان گزینه خود معرفی می‌کنند. دبیرکل حزب اعتدال و توسعه در بخشی از این نشست خبری در پاسخ به سوال خبرنگار هم‌میهن درباره لیست انتخاباتی این حزب و احتمال تشکیل لیست ائتلافی با سایر احزاب گفت: «حزب اعتدال و توسعه به‌عنوان یک حزب با مرانامه و اساسنامه مربوط به خودش، اعلام حضور و نوع نگاه خود به انتخابات را صریح‌بیان کرده است اما دوستان دیگر در احزابی مانند حزب کارگزاران سازندگی، حزب ندای ایرانیان، حزب اعتماد ملی و خانه کارگر هم وجود دارند که نگاه مشابهی با حزب اعتدال و توسعه درباره انتخابات داشتند. در همین ارتباط با این دوستان جلسات مستمری داریم. قرار بر این شده است که با هماهنگی و حتی با حضور اصول‌گرایان معتدل، در هر حوزه هر یک از این چند حزب، افراد ملمثنی داشته باشند همه روی آن متمرکز باشیم و با همه روی این مسئله توافق کردیم که با هم رقابت نداشته باشیم. همچنین افرادی را که داریم، تمرکز ما روی فردی باشد که قدرت رای بیشتر و جایگاه و پایگاه مردمی بیشتری داشته باشد. اگر چنین نشد، همه به نسبت در مواضع پدافندی جدید مستقر شویم و یک قدم به عقب برداریم منتها روی فردی توافق کنیم که می‌تواند با ما هم‌گرا باشد. در حال حاضر منتظر اعلام نظر نهایی شورای نگهبان درباره اعتراض به عدم احرازصلاحیت‌ها هستیم تا ۱۹ بهمن که این نتایج اعلام شده و متوجه شویم چندنفر در تهران و چندنفر در شهرستان‌ها داریم.»

▼ معرفی فرد غیرحزبی ریسک دارد

او در ادامه در واکنش به این سوال که «با این فرض که فردی خارج از این احزاب از سوی شما معرفی شود و بتواند به مجلس هم برسد اما چه تضمینی وجود دارد که آن فرد در زمان حضور در مجلس مسیری بر خلاف شما حرکت نکند؟» گفت: «خود من ۴ دوره نماینده مجلس بودم و حال و هوای مجلس را می‌دانم. مازمانی که نتوانیم از اعضای رسمی خودمان معرفی کنیم و فردی را خارج از اعضای خودمان معرفی کنیم، این ریسک همیشه وجود دارد که ممکن است بعداً با ما همراه نباشد. البته اگر دوستان ما بتوانند در مجلس حضور فعالی داشته باشند، خوب می‌توانند بقیه را جمع کنند و این برای ما خیلی مهم است. من می‌دانم که چند نفر در مجلس می‌توانند مسیر مجلس را بعضاً تغییر دهند. پس با این توضیح آن خطری که گفتید وجود دارد. جمع‌بندی ما دوستان‌مان چه برای تهران و چه برای همه حوزه‌ها، همین نکته‌ای است که گفتیم مشروط بر اینکه آنجا کاندید داشته باشیم یا بتوانیم روی کاندیدایی به نتیجه برسیم ولی ریسک در این مورد وجود دارد و تلاش داریم این ریسک به حداقل برسد.»

▼ ۶ نفر از ۱۵ نفر تأیید صلاحیت شدند

دبیرکل حزب اعتدال و توسعه درباره تعداد افراد تأییدصلاحیت‌شده این حزب برای حضور در انتخابات مجلس گفت: «منطقی است حزبی که نیروی تأییدصلاحیت‌شده ندارد با انگیزه در انتخابات شرکت نکند اما برخی احزاب نگاه صفر و صدی ندارند. برخی احزاب هم اصلاً حضور ندارند. امیدوارم شورایی نگهبان احزابی که در انتخابات ثبت‌نام کرده‌اند را در قبال احزابی که شرکت نکرده‌اند، شمرنده نکند. ۱۵ نفر از کادر اصلی اعتدال و توسعه در تهران ثبت‌نام کردند که تا الان ۶ نفر تأییدصلاحیت شده‌اند. همانطور که گفتیم منتظر اعلام نتایج صلاحیت‌ها هستیم.»

▼ باید تحریم را تمام کنیم

او درباره اختلاف‌نظر این حزب با اصلاح‌طلبان درباره انتخابات اسفندماه گفت: «اصلاحات یک جبهه است و تنوع نگاه در آن جا وجود دارد. ما برخی احزاب اصلاح‌طلب هماهنگ و همراه هستیم اما برخی احزاب دیدگاه دیگری دارند. ما در اعتدال و توسعه معتقد به مشارکت در انتخابات هستیم. انتخابات مشارکتی یکی از مؤلفه‌های افزایش قدرت ملی است. ما باید تحریم را تمام کنیم. کسانی که دیگاه دیگری داشتند حتماً الان متوجه شده‌اند. برای رفع تحریم‌ها به مشارکت قوی در انتخابات نیازمندیم تا قدرت ملی ما افزایش یابد. ما در دوره مسئولیت خود مشاهده می‌کردیم که مشارکت ۲۴ میلیونی چه تاثیری در مذاکرات خارجی دارد.»

▼ شاید شاهد شگفتی باشیم

نویخت در بخش دیگر این نشست خبری در واکنش به تأثیر دصلاحت حسن روحانی بر کاهش میزان مشارکت در انتخابات ۱۱ اسفند گفت: «شاید این کار موجب کاهش مشارکت شود شاید هم مثل انتخابات ۹۲ که آقای هاشمی رخصلاحت و آقای روحانی انتخاب شد، شاید بار دصلاحتی شدن روحانی شاهد شگفتی در این انتخابات باشیم.»